

EUROPAPARLAMENTET

SPECIALUTGÅVA

EUROPEISKA RÅDET
23 och 24 mars 2006
i Bryssel

TAL AV TALMAN JOSEP BORRELL FONTELLES
ORDFÖRANDESKAPETS SLUTSATSER

01/S-2006

*Generaldirektoratet för parlamentets
ledning*

SV

SV

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2006)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2006)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2006

TAL AV TALMANNEN

TAL AV EUROPAPARLAMENTETS TALMAN INFÖR EUROPEISKA RÅDET – MARS 2006

Bästa regerings- och statschefer,

Varje år under de sex år som förflutit sedan Europeiska rådet sammanträdde i Lissabon i mars 2000 har den ekonomiska tillväxten i euroområdet varit lägre än två procent.

Vi är i dag mycket långt från att vara världens mest dynamiska ekonomi.

Framtidsutsikterna är ljusare i dag, men många arbetstillfällen har gått förlorade under dessa magra år. Vi måste snarast återvinna dem.

Medborgarna kommer att känna sig engagerade i unionen enbart om EU lyckas skapa en solidarisk och hållbar tillväxt.

För detta behövs det mer aktiva och bättre samordnade reformer och politiska strategier på det europeiska planet.

Energifrågan, som kommer att uppta en stor del av era debatter, bör vara ett av de prioriterade områdena i detta sammanhang.

Europaparlamentet gläder sig över att översynen av den europeiska tillväxt- och sysselsättningsstrategin, som ni i Europeiska rådet inledde förra våren, har konkretiserats i nationella handlingsplaner.

Det är ett viktigt, men otillräckligt, framsteg.

Viktigt eftersom behörighetsuppdelningen mellan den nationella och den europeiska nivån klagas. Vi har börjat komma till rätta med bristen på nationellt och samhälleligt engagemang i denna strategi, och dess europeiska mervärde framgår tydligare.

Om det inte vore så, skulle ni i Europeiska rådet inte vara här för att diskutera politiska frågor som till största delen tillhör det nationella behörighetsområdet.

Otillräckligt för att det fortfarande rör sig mer om en rent vägledande ”business plan” än en plan för det europeiska samhället.

De nationella reformprogrammen saknar kvantifierade mål och konkreta medel för att uppnå dem. Enbart elva av de tjugofem medlemsstaterna är beredda att utse en nationellt ansvarig för den europeiska tillväxt- och sysselsättningsstrategin.

Otillräckligt, och till och med inkonsekvent, eftersom åtagandena på de handlingsområden som kommissionen betraktar som prioriterade är oförenliga med förslaget till budgetplan för 2007–2013.

TAL AV TALMANNEN

Kommissionen har uttryckt sin oro över de nedskärningar i budgeten som berör program av avgörande betydelse för denna strategi:

- forskning och utveckling: 20 miljarder euro
- innovation: 1 miljard euro
- utbildning och yrkesutbildning: 50 procent mindre
- små och medelstora företag: 40 procent mindre
- energi: inga ytterligare anslag
- yttre åtgärder: 21 procent mindre
- transeuropeiska nät: helt klart otillräckligt osv.

På grund av denna brist på överensstämmelse med de mål som ni själva ställt upp förkastade Europaparlamentet ert förslag med stor majoritet.

Parlamentet godtog det dock som en grund för interinstitutionella förhandlingar.

Dessa förhandlingar har inte gett några nämnvärda resultat. Visserligen har det sista trepartsmötet inte hållits än, men det kvarstår stora meningsskiljaktigheter kring flexibiliteten och de medel som behövs för vissa utgiftspolitiska områden av särskilt stor europeisk betydelse.

Anledningen till att vi lägger så stor vikt vid denna fråga är att vi står inför ett trovärdighetsproblem: EU ställer ständigt upp nya mål och nya handlingsområden för sig självt, såväl vad gäller den interna politiken – till exempel på områdena forskning och energi – som i sin egenskap av internationell aktör, utan att anslå tillräckliga medel för att kunna nå dem.

Ni måste förhindra att besvikelsen över den europeiska integrationen växer. Låt oss inte skapa ännu fler förväntningar som vi inte kan uppfylla, utan i stället träffa en överenskommelse som gör det möjligt att uppfylla de förväntningar som vi redan har skapat.

Jag vill påminna er om att det krävs Europaparlamentets godkännande för att ändra i budgetplanen under dess löptid.

Europaparlamentet anser att det är oerhört viktigt att fullborda den inre marknaden och den fria rörligheten för kapital, varor, personer och tjänster.

Därför välkomnar parlamentet det beslut som några stater nyligen fattat om att upphäva övergångsperioden för den fria rörligheten för arbetstagare från de nya medlemsstaterna.

Europaparlamentet uppmanar dem som ännu inte har gjort det att göra det snarast.

Europaparlamentet har också efter långa diskussioner lyckats lugna ner känslostormarna kring förslaget till tjänstedirektiv.

TAL AV TALMANNEN

Många av de missförstånd som det förslaget gav upphov till har retts ut. Vissa stater såg direktivet som ett tillfälle att öka sin konkurrenskraft på den inre marknaden, medan andra såg det som en riskfaktor för social dumping. Sammanblandningen av tillhandahållande av tjänster och varaktig etablering snedvred debatten.

Parlamentet har lyckats övervinna dessa motsättningar genom att avgränsa direktivets tillämpningsområde, stryka den kontroversiella principen om ursprungsland, skapa politisk enighet bland majoriteten och förhindra att gamla och nya medlemsstater ställdes mot varandra.

Nu är det upp till kommissionen att lägga fram ett ändrat förslag för rådet.

Jag ber er att inte omintetgöra en så minutiöst utarbetad överenskommelse, som gör det möjligt att utveckla en gemensam tjänstemarknad samtidigt som man respekterar medlemsstaternas sociala system.

Europaparlamentet begär också att man i tillväxt- och sysselsättningsstrategin omsorgsfullt bevarar balansen mellan konkurrenskraften och den sociala dimensionen.

Denna balans är oundgänglig för att vi skall kunna vinna medborgarnas stöd och bekämpa fattigdomen, ett problem är djupt rotat i det europeiska samhället och som omfattar 15 procent av befolkningen. Det är ett mål som praktiskt taget försvunnit helt från kommissionens förslag.

Kombinationen av flexibilitet och trygghet är särskilt viktig för att vi skall kunna motverka den starka känsla av otrygghet – grundad på en verklighet för vissa och på oro för andra – som håller på att breda ut sig bland många européer.

Det sätts ofta likhetstecken mellan reformerna och låga löner och minskad anställningstrygghet. Detta kan leda till en växande inåtvändhet som motverkar de mål om öppenhet och anpassning till världen som vi eftersträvar.

Insatserna för att bekämpa otryggheten genom utbildningsprogram bör först och främst gynna de minst kvalificerade arbetstagarna.

Trots detta visar kommissionens rapporter att så inte är fallet. Andelen lågkvalificerade arbetstagare som omfattas av dessa program uppgår till knappt 45 procent, och är så låg som 20 procent i vissa länder.

Ni skall diskutera ett oerhört viktigt förslag från det österrikiska ordförandeskapet och kommissionen, som går ut på att man under 2007 skall kunna erbjuda alla ungdomar ett jobb, en praktikplats eller en yrkesutbildning som gör det möjligt för dem att få in en fot på arbetsmarknaden.

Om det bara fanns ett enda mål som ni skulle ta upp i era slutsatser – som i bland är alltför långa för att nå ut med sitt budskap – så borde det vara detta. Men det räcker inte att bara säga det – det får vara nog med önsketänkande nu. Ni måste säga hur och inom vilka tidsramar ni avser att uppnå det. Dessutom måste ni säga hur ni tänker följa upp de uppnådda resultaten i varje land.

TAL AV TALMANNEN

Ni kommer väl ihåg Europeiska rådets möte i Barcelona 2002? I syftet att främja nataliteten beslutade ni där att öka antalet dagisplatser för barn under tre år med 33 procent och att fördubbla antalet dagisplatser för barn från tre år fram till skolstarten.

Vad har hänt med det åtagandet? Är det någon som vet det? Eller är det åtminstone någon som kommer ihåg vad ni föresatte er att uppnå?

De lika lovvärda mål som vi talar om här nu får inte gå samma öde till mötes, dvs. snabbt glömmas bort och bara öka européernas skepticism.

Europaparlamentet anser att det behövs en god makroekonomisk ram för den ekonomiska tillväxten och begär därför också ett slut på uppsplittrade tillväxtsstrategier och efterlyser en bättre samordning av den ekonomiska politiken, budgetpolitiken och skattepolitiken.

Vi måste förhindra att skattekonkurrensen mellan staterna undergräver grunden för den sociala sammanhållningen.

Dessutom måste medborgarna kunna förstå EU:s beslutsregler.

Hur tror ni att det skall gå att övertyga medborgarna om att det för att fastställa en mervärdesskatt på produkter som inte kan exporteras, såsom renoverings- eller byggnadsarbeten, krävs en enhällig överenskommelse mellan medlemsstaterna, samtidigt som varje enskild medlemsstat fritt och utan EU:s inblandning kan bestämma om beskattningen av kapital, en beskattning som är avgörande för konkurrenskraften på de olika territorierna?

När det gäller befolkningens åldrande och de demografiska utmaningarna betonar Europaparlamentet invandringspolitikens betydelse. Ingen strategi för tillväxt, sysselsättning och social sammanhållning kan utarbetas om man inte tar särskild hänsyn till denna politik.

Sju år efter toppmötet i Tammerfors (1999) kan man fråga sig vilka konkreta framsteg vi gjort i denna europeiska invandringspolitik vars betydelse framhävts så många gånger.

Svaret är att framstegen är få. I själva verket har Europa fortfarande ingen *invandringspolitik*. Vi försöker åtgärda *migrationen* och styra problemen bort från våra gränser, samtidigt som besluten i rådet för rättsliga och inrikesfrågor är blockerade.

Invandringen måste gå hand i hand med integration i mottagarländerna och med utvecklingsbistånd till ursprungsländerna. Det skulle vara ett allvarligt fel att endast behandla invandringen utifrån ett säkerhetsperspektiv eller betrakta den enbart som en lösning på vår befolknings åldrande.

Man kan inte längre låta länderna i södra Medelhavsområdet, transitländerna, eller de länder som invandrarna anländer till först ensamma lösa problemet.

Invandringen är ett europeiskt problem.

TAL AV TALMANNEN

Denna situation, som kräver brådskande åtgärder, blir allt mer dramatisk. Under 45 dagar drunknade mellan 1 200 och 1 700 invandrare i Atlanten mellan Mauretanien och Kanarieöarna när de försökte ta sig med båt till det europeiska paradiset.

EU måste med hjälp av lämpliga och beslutsamma politiska åtgärder ta itu med vår tids nya slavskepp.

Vid Europeiska rådets möte i Hampton Court presenterades idén om en europeisk energipolitik.

Senare fick vi genom den rysk-ukrainska gaskrisen bittert inse vad vårt energiberoende innebär.

Européerna har blivit medvetna om sin sårbarhet på energiområdet. Uppköpserbjudanden och motbud till dessa har framhävt energins strategiska dimension i förhållande till den nationella suveräniteten.

Kommissionens grönbok har nu lagts fram. Låt oss handla omgående.

Energin återspeglar i själva verket de motsättningar som EU brottas med.

Hur skall vi kombinera medlemsstaternas suveränitet med behovet att finna lösningar på våra gemensamma problem?

Vad behöver göras?

För det första måste man fastställa att energifrågan utgör en grundläggande del av unionens externa politik. Europaparlamentet ställer sig klart och tydligt bakom denna strategi vars syfte är att bidra till ökad försörjningstrygghet.

Vi måste handla beslutsamt för att förbättra energieffektiviteten, vilket skulle göra det möjligt att minska konsumtionen med 20 procent. Men detta kräver omfattande ändringar av relativpriserna och av samhällets vanor.

Man måste även diskutera energisammansättningen (energy mix), vilket är en mycket känslig fråga som utgör en hörnsten i den nationella suveräniteten.

För Europaparlamentet är en trygg energiförsörjning på lång sikt omöjlig utan förnybara energikällor. Vår tekniska kapacitet på detta område bör utnyttjas inom ramen för tillväxtekonomiernas utveckling, eftersom den kommer att bidra till ändringar på energiområdet i världen.

Europaparlamentet är samtidigt medvetet om den viktiga roll som kärnenergin spelar för en tryggad elförsörjning. Kärnenergin bidrar till minskade koldioxidutsläpp, även om den samtidigt ger upphov till andra miljöproblem. Låt oss inleda denna debatt utan att tabubelägga vissa frågor.

I energifrågan står vi emellertid inför ett avgörande problem: i själva verket har vi ingen europeisk energipolitik utan en konkurrenspolitik på energiområdet.

TAL AV TALMANNEN

Denna konkurrenspolitik tillämpas på en icke integrerad marknad som saknar gränsöverskridande sammankopplingar på energiområdet och där liberaliseringen inte gett önskvärda resultat.

Konsumenterna har inte kunnat dra fördelar av mycket låga priser eller högre kvalitet på tjänsterna. Den europeiska ekonomin som helhet har inte kunnat dra nytta av ökad konkurrens eller lägre priser.

De gamla monopolen dominerar fortfarande marknaderna, den gränsöverskridande konkurrensen är inte omfattande, de nya aktörerna erhåller inte nödvändig transitkapacitet för gas eller elektricitet, sammankopplingarna är otillräckliga och de viktigaste konsumenterna är ofta bundna till långa kontrakt som ingåtts innan liberaliseringen inleddes.

Det är sålunda inte konstigt om den stora gemensamma marknaden i Europa håller på att omvandlas till en nationell maktkamp mellan länder som uppfattar energin som ett strategiskt problem, men på nationell nivå.

Europaparlamentet har med överväldigande majoritet visat sin oro inför de defensiva och protektionistiska åtgärder som regeringarna vidtagit mot kapitalets fria rörlighet och etableringsrätten. Europaparlamentet har även uppmanat kommissionen att beslutsamt försvara den inre marknaden, även på området för energi och finansiella tjänster.

Kommissionen efterlyser fler konkurrenter till förmån för ökad konkurrens. Men i själva verket är det så att fusionerna att fortsätta oavsett vad vi tycker.

Frågan är om dessa fusioner kommer att ske på nationell eller europeisk nivå och vilket typ av reglering som är lämplig.

Vilken roll kan konkurrensen inom elsektorn spela och vilken roll innehar de allmänna tjänsterna?

Ni inleder i dag en debatt som kommer att få omfattande följder för Europas framtid. Europaparlamentet kommer aktivt att delta i denna debatt eftersom en europeisk energipolitik kräver mycket politisk energi.

* * *

Jag vill inte avsluta mitt inlägg utan att säga några ord om Mellanöstern. Detta gör jag i egenskap av ordförande för Parlamentariska församlingen för Europa-Medelhavsområdet som sammanträder i Bryssel under detta veckoslut.

Vi har inte lyckats göra särskilt stora framsteg med att återupprätta partnerskapet med Medelhavsländerna. Detta har inneburit vatten på kvarnen för dem som insisterar på en "kulturkrock". Av de senaste månadernas valresultat i arabvärlden att döma finns det många som stöder denna typ av kulturkrockar i Palestina, Egypten, Irak och kanske snart även i andra länder.

TAL AV TALMANNEN

Förklaringen från presidiet för Parlamentariska församlingen för Europa-Medelhavsområdet av den 6 februari 2006 var den första gemensamma förklaring som gavs om karikatyrkrisen, och den visade att denna församling är ett viktigt instrument för dialog och samarbete.

Men i detta sammanhang innebar tillbakadragandet av de internationella övervakarna och den senare stormningen av fängelset i Jeriko, vilket hindrade president Abbas från att tala inför Europaparlamentet, även att islamisterna i området fick ytterligare någonting att grunda sina idéer på.

På måndagen kommer vi som parlamentariker från Europa och Medelhavsområdet att göra så mycket som möjligt för att även i fortsättningen skapa ett klimat präglat av dialog. För detta ändamål måste budgetnedskränningarna för MED-programmen korrigeras. Sedan bilden från Barcelona 2005 av ett partnerskap utan "partner", kan denna nedskränning äventyra förtroendet för Europa-Medelhavsprocessen.

Stöd på lämplig nivå från rådet och kommissionen skulle vara mycket välkommet för detta ändamål och bidra till att stärka det interinstitutionella samarbete som Europaparlamentet på nytt erbjuder rådet.

Tack för att ni gett mig möjlighet att tala inför er och lycka till i ert arbete.
